

PIRMĀ MOZUS GRĀMATA

Žaks Dukāns (Jacques Doukhan)

BĪBELES STUDIJU MATERIĀLS
2022. GADA 2. CETURKSNIM

PIRMSĀKUMU GRĀMATA

Pirmā Mozus grāmata ir par Jēzu: Jēzu – mūsu Radītāju, Jēzu – mūsu Uzturētāju, Jēzu – mūsu Pestītāju. Rakstīdams tūkstoš gadus pēc tam, kad 1. Mozus grāmatas tekstu bija rakstījis pats Mozus un izejot cauri gadsimtiem līdz paša sentēva teiktajiem vārdiem, apustulis Jānis atklāj Jēzu radīšanas ziņojumā: “Iesākumā bija Vārds, un Vārds bija pie Dieva, un Vārds bija Dievs. Tas bija iesākumā pie Dieva. Caur Viņu viss ir radies, un bez Viņa nekas nav radies, kas ir. Viņā bija dzīvība, un dzīvība bija cilvēku gaisma.” (Jņ 1:1–4)

Ko Jānis šeit rakstīja? “Iesākumā” viss tika radīts – viss, kas jebkad ir eksistējis, ir nācis esamībā, pateicoties Jēzum. Visa radība – no galaktikām, kas riņķo kosmosā svelmainās uguns liesmās un gaismā, līdz pat smalkajam DNS pavedienam, kas brīnumainā veidā ieausts šūnā un līdz pat kvantu viļņiem – to visu radīja un uztur Jēzus. Pirmā Mozus grāmata ir pirmais stāsts Rakstos gan par radīšanu, gan par visa radītā glābšanu. Šeit, šajā grāmatā, atrodams pasaules vienīgais “oficiālais” ziņojums par mūsu izcelsmi.

Nosaukums “Genesis” (Pirmās Mozus grāmatas nosaukums angļu val. – tulk. piez.) nāk no grieķu valodas “genesis”, kas nozīmē “iesākums” – tas ir pirmais vārds šajā grāmatā (līdz ar to arī pirmais vārds visā Bībelē!). Pirmā Mozus grāmata iedod mums pamatu, uz kura balstās visi turpmākie Raksti. Tā ir pirmā grāmata, tāpēc tā ir tik fundamentāla visam, kas nāk pēc tam. Pirmā Mozus grāmata ir, iespējams, visvairāk citētā grāmata pārējās Bībeles grāmatās.

1. Mozus grāmata ir svarīga tāpēc, ka tā – vairāk nekā jebkura cita grāmata – palīdz saprast, kas mēs kā cilvēki esam. Tā ir patiesība, kas ir īpaši svarīga mūsdienās, kad cilvēki tiek uzskatīti par neko citu kā tikai nejaušību, gadījuma rakstura būtnēm materiālistiskā universā. Vai arī, kā teicis kāds fiziķis, mēs, cilvēki, esam “sakārtoti dubļi” (kas savā ziņā ir patiesība, taču, viņaprāt, sakārtošanu ir veikuši tikai dabas likumi!). 1. Mozus grāmata tomēr atklāj mūsu patieso izcelsmi, ka mēs esam pēc Dieva līdzības mērķtiecīgi radītas pilnīgas būtnes pilnīgā pasaulē. 1. Mozus grāmata arī izskaidro grēkā krišanu, tas ir, kāpēc mūsu pasaule vairs nav pilnīga un kāpēc mēs kā cilvēki tādi neesam. 1. Mozus grāmata tomēr arī mierina mūs ar Dieva glābšanas apsolījumu pasaulē, kas pati par sevi nepiedāvā mums neko citu kā vien ciešanas un nāvi.

Ar dramatiskiem brīnumu stāstiem (radīšana, dzimšana, varavīksne) un bargiem spriedumiem (plūdi, Sodoma un Gomora) liecinot par Dieva svēto klātbūtni, 1. Mozus grāmata iedveš apbrīnu. Bet 1. Mozus grāmata ir arī aizkustinoši stāsti par cilvēku mīlestību (Jēkabs un Rahēle), naidu (Jēkabs un Ēsavs), dzimšanu (Īzāks, Jēkabs, Jēkaba dēli), miršanu (Sāra, Rāhele, Jēkabs, Jāzeps), slepkavībām (Kains, Simeons, Levijs) un piedošanu (Ēsavs un Jēkabs, Jāzeps un viņa brāļi). Tā ir arī pamācību grāmata par ētiku (Kains, Bābele), ticību (Ābrahāms, Jēkabs), kā arī par glābšanas cerību un apsolījumiem (čūska satriekšana, Apsolītā Zeme).

Šajā ceturksnī mēs ne tikai lasīsim un pētīsim 1. Mozus grāmatu, bet arī izbaudīsim tās skaistos stāstus un mācīsimies labāk staigāt ar radības Kungu – Ābrahāma, Īzāka un Jēkaba Dievu.

Vienlaikus ģeogrāfiskā kustība grāmatā – no Ēdenes līdz Bābelei, Apsolītajai zemei, Ēģiptei un Apsolītās zemes perspektīvai – atgādina mums par mūsu klejojumiem un uztur mūsu cerību uz īsto Apsolīto Zemi, jaunām debesīm un jaunu zemi. Sekojot šiem tēliem Pirmās Mozus grāmatas lappusēs, mēs atklāsim, ka viņu stāsti – lai cik atšķirīgā laikā, vietā, kultūrā un apstākļos – bieži vien daudzējādā ziņā ir arī mūsu gadījums.

*Žaks Dukāns, DHL, ThD ir ebreju un Vecās Derības ekseģēzes profesors emeritus SDA
Endrjūsa universitātes Teoloģiskajā seminārā.*

Bībeles citātos izmantots 1965. gada izdevuma revidētais teksts
un 2012. gadā izdotās Bībeles teksts (norādīts kā JT).